

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Előfizetni csak fől evonként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest VI., Nagy János-utca 1 B.
hoya az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendőik.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM. Egy takaré- és előlegezési szövetkezet. — Ajánlati hirdmény. — Árlejtes.

Egy takaré- és előlegezési szövetkezet.

Már többször megpendítettük a takaré- és előlegezési szövetkezet megalakítása iránti eszmét, a nélkül, hogy ezen ügy életbeleptethető lett volna. Részint a kis dohánytőzsérek indolentiája állott ily szövetkezet létrehozásának útjában, részint beláttuk magunk, hogy a tőzsérek módosabb része, mint ez természetes is, magát ettől távol tartja; továbbá, hogy ily szövetkezetnek létesítése oly oldalról is kell hogy támogatást nyerjen, a kik részeiket kizárólag alapítási papiroknak tekintik, vagy annak a hivatásnak szolgáltatására álljanak, a melyhez tartoznak, azért ennek létesítése pusztá óhajnál nem maradt egyeb, a mely azonban az elárúsítók nagyobb részétől nem lett feladva.

Sok év elmúlt, mióta mi ezen eszmét először megpendítettük és már akkor azokat a nehézségeket hangoztattuk, a melyek az ügyet hátráltatják; azonban az ily szövetkezetnek létesítése mind jobban előtérbe lépett és ma, midőn ezen ügyet újra szőnyegre hozzuk, oly tényekkel állunk szemben, a melyek ennek az ügynek elvitáztatlan életbeleptetését követelik.

A fennálló viszonyoknak minden figyelmes szemlélője nap-nap után tapasztalhatja, hogy a szegényebb s a közép osztályhoz tartozók mennyire igyekeznek részint a jelenben, részint a jövőben anyagi gondjaikat enyhíteni. Tényleg a legutóbbi években egész sereg kisebb pénzintézet keletkezett, a melyek kevésbé az alapítók nyereségére vannak szervezve, a melyek azonban annyiban áldásosan hatnak, a mennyiben a szegényeknek nem kell gondnal megküzdni, ha egy lakbérnegyed közeledik, vagy ha az üzletbe való befektetés egy kis összegnek beszerzését igényel. És miután ez mindenki előtt világos, hogy ép úgy a takarékoskossá, mint a kölcsön visszafizetése tekintetében, egy heti korona befizetés egy részjegyre, a legszegényebb embernek is lehetséges, azért virágoznak mind eme intézetek alig hihető mérvben. Azért van az, hogy a kisiparosok s kereskedők a nehéz gondot manapság kevesebbet érzik, mint ama időben, a midőn a kereset könnyebb volt. Nem is hinné az ember, hogy takarékoskodik, vagy az adósságokat egyesíti, a melyeket egyesíteni kell, vagy hogy azokat utánfizeti.

Mert utóvégre egy kiskereskedőnek 100—200, vagy 300 forinttal nagyon is van segítve és a mi annak visszafizetését illeti, az minden körülmények között magától lebonyolódik.

Hogyha ily intézmények a szegényebb néposztályra, a mint látjuk, áldásdusak, mennyivel inkább képzelhető az ott, a hol egy üzletember jövedelemmel, tekintet nélkül annak magasságára, quasi biztosan rendelkezik. Mert megengedve, hogy a kis dohánytőzsérek csak kevés pénzt képesek megkeresni, mindamellett meg kell vallani, hogy azt a keveset, a mit megkeresnek, sokkal biztosabban megkeresik, mint más üzletember. Ez azonban egy pénzintézet biztonságára, illetőleg a tőkerére, a földőlog.

Keves szóval megmondva ez annyit jelent, hogy egy oly szövetkezet kell hogy boldoguljon, kell hogy ép úgy a betevőknek, mint az adósoknak elég biztonságot nyújtson és az utóbbiak részére a kamatláb sokkal merszelebb legyen, mint más intézeteknél. Az ily pénzintézetek felállítása mellett még az a körülmény is szól, mely szerint a dohánytőzsérek azok, a kik teljes joggal hitelt igénybe venni jogosítvák s pedig annál is inkább mint mások, a kik a kisebb hitelintézeteket igénybe veszik.

Tudva van, hogy a dohánytőzsér ez időszert csak készpénzzel képes dolgozni, a mennyiben sem dohányt, sem szivart, sem levél-, vagy okmánybélyeget sem dohányzókészletet hitelbe nem vesz és nem vehet. Az az összeg, a melylyel a dohányárus dolgozik, ha meg oly kicsiny, mégis az ő tulajdona. És ez sokat mond és pedig már azért is, mert ezt másokról állítani nem lehet, sőt tovább megyünk s bátrak vagyunk egész skeptitusan felvetni, hogy léteznek másnemű üzletemberek, a kik különösen az utolsó rossz években kizárólag csak a hitelükkel dolgoztak.

Nagyon rossz, hogy ezt mondanunk kell, azonban ily kérdések felderítésénél nem szabad semmit elhallgatni. És itt egészen őszintén mondjuk, hogy épen a dohánytőzséreknek való hitelengedélyezésénél megfoghatatlanul rosszhiszeműleg járnak el. A tényálladék nem ismereséből úgy itél minden erre hivatott, hogy a dohánytőzsde üzlet nem olyan, a melynek pénzre volna ssüksége, hogy ezt kezelje.

Azt hiszik, hogy a dohánytőzsér pár száz szivart vesz és elad s annak tartják, a ki sem pénzre nem szorul, még kevésbé azt megkeresi. A hamis fogalmak, melyeket táplálnak, magukon a tőzséren megboszulják magukat, igen rajta, a ki üzletének folytatásához különösen a fővárosban sokkal nagyobb összegeket eredménynyel felhasználhatna s felhasználnia kellene, mint a kis fűszerkereskedő, vagy iparos. De mit használ ez. A tévhitet nem lehet kiirtani

s miután nincsen forum, a mely ezen tévedést helyreigazíthatná, a dolog a réginél marad s egy ember sem törődik az ő osztályával, a mely sokkal jobban érdemelne a támogatást, mint mások a hozzá hasonló rangban.

És azért a dohánytőzsérek egymásra vannak utalva és egymást kell segíteni, miután azt más nem teszi. A mint megmutattuk, hogy ők a keresetképeség, mint vagyonság tekintetében még mindig képesek kis megtakarításokat elviselni, vagy azokat a többlet jövedelemből pótolni, hogy ha abban a helyzetbe jutnak, üzletüket megnagyobbítani.

Egy hitelintézetnek, illetőleg egy takarekszövetkezetnek megalapítását a tőzsérek között s azok érdekében oly fontosnak és sürgősnek tartjuk, hogy azt olvasóinknak elegendő ajánlani nem tudjuk.

A mint mi azonban a viszonyokat ismerjük, csak kevesek akadhatnak, a kik ezt kezdeményezni fogják, ennélfogva az ügy érdekében a legközelebbi időben a kis dohánytőzsérekhez felhívást fogunk ezen dolog megbeszélése végett intézni. És azt reméljük, hogy ezáltal a kis dohánytőzsérek nagy részének alkalmat szolgáltatunk véleményünkét nyilvánítani és a takaré- s előlegezési szövetkezetnek megalapítását előbbre vinni.

E mellett kerjük mindama tisztelt olvasóinkat, a kik az ügy iránt annyiban érdeklődnek, a mennyiben abba tényleg befolyjni akarnak, velünk elhatározásukat közölni szíveskedjenek. Továbbá a dolog sürgős keresztülvitele szempontjából kívánatos volna, hogy ha annak megbeszélése alkalmával az arra vonatkozó megfontolt módokzat rendelkezésre állanának.

Miután az eszme nem új és a dohánytőzsérek nagyobb része már többször ezzel foglalkozott, nagyon értékes anyag volna, a mely a gyülekezetnek rendelkezésére állana, hogy ha ezt a tisztelt óhajtok s érdeklődők a gyülekezetnek bemutatnák.

És most ismételen, hihetőleg kilátással az ügy érdekében szót emelünk, a mely összeseket s mindnyájukat közelebből érinti. Nem akarjuk a mondottakat ismételn, hanem mindama józan gondolkodó, hivatásukhoz testtel és lélekkel ragaszkodó dohánytőzsérekhez ama kérelemmel fordulunk, ne méltóztassék az ügyeket felületesen vagy épen pessimistikusan tekinteni s mindent elkövetni, hogy egyszer valahára az első lépés megtétesék, a mely eredményre vezet. Bennünket nem érhet az szemrehányás, hogy e lapok utján oly eszme lett propagálva, a mely nem kizárólag a dohánytőzsérek javát célozta volna, a mely keresztülvihető

nem lenne. És így van ez a jelenleg felvetett eszmével, egész terjedelmében. Nem magán érdek, nem kereskedelmi okok, nem az a kilátás, hogy az abban résztvevők saját, érdeküket érvényesítik, nem vezethet senkit az ügy érdekében közreműködni.

Egyes-egyedül csak a szükségnek megfelelőleg, egyes-egyedül csak a tőzsérek erkölcsi s anyagi jólétének fejlesztése lehet a czél, melyet sajtó útján s remélhetőleg sok kitünő, belátással bíró derék férfinak tevékenységével akarják előmozdítani.

Remélhetőleg nem csalódtunk, hogy ha a legközelebbi jövőben a dohány-tőzsérek által s nekik szóló pénzügyi intézet érdekében harcolunk s eredményteljesen közreműködünk azon mintá szerint, a mely szemünk előtt lebeg.

23928. sz. V.
1899.

Ajánlati hirdetés.

A szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az elhalálozás folytán örösedésbe jött rohonci dohány nagyárua kezelésének betöltése czéljából alulirt m. kir. pénzügyigazgatóságnál folyó 1899. évi augusztus hó 21-én délelőtt 10 órakor írásbeli ajánlatok utján verseny tárgyalás fog tartatni.

Az írásbeli ajánlatok 1899. évi augusztus 20-án déli 12 óráig a m. kir. pénzügyigazgatóság főnöknél közvetlen vagy posta útján nyújtandók be.

Az ajánlat tárgyat csak is a dohányforgalom után járó tőzsdij fogja képezni.

A jogosítvány elnyerésére annak lesz kilátása, ki erre alkalmasnak találatik és aki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdij követeli, mindazon által az államkincstár fentartja magának azt a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhat-on, miért is egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohány nagyáru, ki egyszersmind a váltó és bélyeg űrlapok elárulását is $1\frac{1}{2}\%$ tőzsdij mellett eszközölte, a nagyárua kezeléséért a közönséges anyagnak nyabán eladás után 10% , azaz: Tíz százalék tőzsdiját élvezte.

A dohány nagyárua, melylyel kisárlási jog is van összekötve 1898. évi nyers forgalma a hozzáutalt 38 dohány kisárus után 16825 frt, fogyasztók részére kicsinybeni eladás utáni forgalma 1390 frt, összesen tehát 18215 frt; a nagyárua kezelésével bélyeg és váltó űrlapok eladásának kötelezettsége 3% eladási jutalék élvezete mellett volt egybekötve.

Az összes dohány anyag a győri dohányáru raktárból lesz beszerzendő, még pedig oly ki jelentéssel, hogy az anyag készlet szállítására szolgáló tartályokat a vállalkozó a megállapított eladási árak megtérítése mellett köteles átvenni.

A nagyáru a nélkül, hogy neki az árulásra beszerzett dohánygyártmányok összegétől járó százalékot tőzsdijon, illetőleg a szállítási és egyéb kezelési kiadások levonása után fennmaradó tiszta jövedelmen kívül egyéb jövedelem biztosítatnak, köteles a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok 44. §-ában részletezett üzleti könyveket kifogástalanul vezetni. Ugyanazért az államkincstár a nagyáruánál egyéb jövedelmet, avagy a verseny tárgyalás alapjául szolgáló forgalom változatlan fentartását nem biztosítja és e czímen, avagy bármely más okból és tőzsbér emelésre irányult kérelem feltétlenül elfog utasítatni, nemkülönben bármilyen kárpótlási igények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kötelees leendő vállalkozó a dohány nagyáruát megelőzőleg a fogyasztási viszonyoknak 8 napi tartalék készlettel 500 frt értékben beszerezni és folyton érintetlen teljességében fentartani, ezen kívül a napi szükségletet igényelte anyag készlet is beszerezni és raktáron tartani.

A dohány nagyárua és az ezzel kapcsolatos kistőzsdé Rohonczen tőkeletes száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében fent kijelölt csonkithatlan dohány készlet érték összegének megfelelő 10% , azaz: (169 frt) Egyszázhatvan kilenc forint a szombathelyi kir. adóhivatalnál készpénzben, avagy óvadék képen érték-papírokban, melyek azonban 20% levonása mellett értékben fogadtatnak el, pénzügyi letétbe helyezni, az arról szóló eredeti nyugtát 1899. évi augusztus hó 20-án déli 12 óráig benyújtandó 50 kros bélyeggel ellátott lepecsételt és sajátkezűleg aláírt ajánlatokhoz mellékelni, az ajánlatot pedig a következő czím alatt:

„Ajánlat a Rohonczen megüresedett dohány nagyárua kezelésének elnyerése iránt” a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóság főnökének saját kezébe benyújtani, avagy beküldeni. Az ajánlatba a követelésbe vett kezelési díj %-ban számmal és betűkkel tisztán kifejezendő és az ajánlatához egyuttal a magyar államporsógot, nagykorúságot igazoló hatóságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvány is csatolandó.

Olyan ajánlatok, melyek ezen rendelkezéseknek meg nem felelnek, avagy más pályázónak ajánlatára hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvők, ugyszintén az el-késve benyújtottak, nemkülönben az utó-ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A versenyésben részt nem vehetnek azok, akik a polgári törvények szerint terhes szerződés kötésre nem képesek, továbbá azok, kik valamely büntény, csempészet vagy másnemű jövedéki kihágás miatt jogérvényesen elítéltek, avagy azok, akik a m. kir. pénzügyigazgatóság által ezyéb okoknál fogva alkalmatlanoknak találattanak.

Nemkülönben kizárják a versenyés alól azok is, kik nem laknak állandóan Rohonczen.

Ha ezen akadályok egyike vagy másika a dohány nagyárua átadás után jutna a kir. pénzügyigazgatóság tudomására, az eladási engedély azonnal be fog vonatni.

A pályázók bánatpénze, minthogy az ajánlatok a nagyméltóságú m. k. pénzügyminiszteriumhoz terjesztendők fel határozat hozatal végett, csakis a magas határozatnak leérkezése után fog az illetőknek kiutaltatni, illetve az elfogadott ajánlat tevő bánatpénze a csonkithatlan készlet beszerzéséig visszatartatni. Ha azonban a vállalkozó a dohány nagyáruát az átvételre kitűzött határnapon át nem veszi, vagy később ajánlatától vissza lépne, bánatpénzét elveszti és áruda kezelésének czéljából újabb pályázat fog nyitattni.

Egyben a dohánygyártmányok eladására, s az áruda felmondására vonatkozó és ezen kir. pénzügyigazgatóságnál megtekinthető szabályok mérvadóak. Szombathelyen, 1899. évi július hó 20-án.

M. k. pénzügyigazgatóság.

*2792
22267/899.

Árlejtés.

A székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Fejér megyében fekvő Sárbovárd nagy községben üresedésbe jött m. kir. dohány nagyáruának betöltése czéljából ezen m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1899. szeptember 14-én d. e. 11 órakor írásbeli verseny tárgyalás fog tartatni.

A nagyáru, mely köteles egyszersmind a bélyeg és váltó űrlapok árulását is $1\frac{1}{2}\%$ tőzsdij mellett eszközölni, azon versenyzőknek adományoztatik, ki erre alkalmasnak találatik, és a ki százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdij követeli.

Ezen dohány nagyárua tartozik dohányanyag készletét a budai m. kir. dohány raktárból, bélyeg és váltó űrlap készletét pedig a sárbovárdi m. kir. adóhivatalnál beszerezni.

Dohány nagyáruának 1898. évi forgalma volt dohánybeni eladásában 51059 frt, a saját dohány kisárua kicsinybeni dohány eladásában 4082 frt, a bélyegjegyekben és bélyegzett váltó űrlapokon 3790 frt, az eddigi vállalkozó említett dohányforgalom után (2) két % dőzsdiját élvezte.

A kincstár azon nem kezeskedik az ezen nagyárua verseny tárgyalásának alapul szolgáló forgalom változatlan fentartásáért és azért ugyanazon okból a tőz dió utalagos felemelése meg nem engedtetik, sem akármely nemű kártalanítási igények tekintetbe nem vétetnek.

Csak a dohány forgalom után járó tőzsdij képezi az ajánlat tárgyat.

A nagyáruaid bizományos köteles csonkithatlan dohánykészlet fejében folyton 2000 frt értékű dohányanyagot, és azon kívül még a forgalmi viszonyokhoz képest a kir. pénzügyigazgatóság által meghatározott és legalább 14 napi szükségletnek megfelelő 3500 frt értékű dohányanyag mennyiséget mindenkor készletben tartani.

A mennyiben a dohány nagyárua az árulási helyiségben folyton csonkithatlan tartandó dohányanyag készletét képzésben megfizetni nem szándékoznak, ezen nagyáruának oly állandó hitel engedtetik meg, mely szabályszerű módon egy ugyanazon érték összegben nyújtandó biztosíték által biztosítandó.

Ezen hitel magassága a csonkithatlan tartalék készlet érték összegét meg nem haladhatja.

A hitel fejében kiszolgáltatandó és csonkithatlan tartandó készletet képező dohány anyagok mennyisége után 2000 frtnyi biztosíték még dohányáruaid üzlet átvétele előtt és a jelen versenytárgyalásra vonatkozó ajánlat elfogadásának értesítése napjától számítva két hét alatt nyújtandó. Ezen biztosíték nyújtható: A. készpénz letétele, vagy B. a kormány által biztosítottakra alkalmasnak nyilvánított és a tőzsdén jegyzett értékpapírok lekötése által. A nyújtott biztosítékon kívül a hitelezendő összegről kötelezően állítandó ki, és kir. pénzügyigazgatóságnál benyújtandó.

Pályázni kívánók tartoznak 50 kr bélyeggel, és a fent kijelölt megtámadhatlan dohány anyag készlet érték összegének megfelelő 10% azaz kétszáz forint bánatpénzzel, vagy ezen összegnek valamely m. kir. adóhivatalnál letételeit igazoló nyugtával ellátott írásbeli ajánlatokat folyó évi szeptember 14-én délelőtt 10 óráig a székesfehérvári m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtani.

Az ajánlatához csatolandó még az erkölcsi, vagyoni és a nagykorúságot igazoló bizonyítvány is.

A kitűzött határidő után, vagy a megjelölt kellékek hiányával beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Egyenlő összegű ajánlatokra néve a kir. pénzügyigazgatóság magának a választási jogot fenntartja. A tárgyalás befejezése után a legkedvezőbb ajánló bánatpénze visszatartatik mindaddig, míg a nagyárua üzletét a fent megjelölt dohány készlettel el nem látja, a többi versenyzőknek bánatpénze a tárgyalás után azonnal visszaadatik.

A nagyárua köteles az árudát folyó évi október 1-én megnyitni és azon időre magát a fent említett dohányanyag készlettel, valamint az árulásra alkalmas bolti helyiséggel ellátni.

Egyekben a dohány gyártmányok eladására vonatkozó szabályok mérvadóak és ezek a m. kir. pénzügyigazgatóság, pénzügyőri biztosság, vagy pénzügyőri szakasznál megtekinthetők.

Szegédszerkesztő: Heltai Nándor.

Mörathon egy imprágnált, zamatos gyogyfűkörosz cigárrakta-es pipadohányoz

Ömmel szítja az ember kitünő tulajdonságai miatt

Rögyüjva bármily dohányynál, az utóbbi égető csipő is élvez

Alegégségesebb keverék cigárrakta- és pipadohányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohánygyoznak nélkülözhetlen

Hogy tesz cigárrakta-dohányt kevertetik

Orvosek által minden dohányzónak ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külön vagat és csomagolás pipadohány és külön cigárrakta-dohány részére.

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentve 1 frt 26 kr utánvet molett.

Viszonteladókna jövedelmész. — Egyedüli készítő:

Mörath Tibadar gyogyfűkörosz-kedés, Gracsz.

Vezérképviselő Magyarorszáig és a larsországok részére.

Dvorsák János, Budapest, VI., Gyár-u. 43.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Ein Spar- und Vorschuss-Verein. — Vermischtes. — Annoncen.

Ein Spar- und Vorschussverein.

Schon öfter haben wir die Idee zur Errichtung eines Spar- und Vorschussvereines angeregt, ohne, dass die Angelegenheit realisiert werden konnte. Theils stand der Creirung eines solchen Vereines die Indolenz eines grossen Theiles der Kleintrafikanten im Wege, theils hatten wir eingesehen, dass die vermögliche Klasse unter den Verschleissern, wie dies nur natürlich ist, sich ablehnend verhielt und da die Errichtung eines solchen Vereines auch von solcher Seite gefördert werden muss, die ihre Antheilscheine als blosser Anlagspapiere betrachten, oder dem Berufe den sie angehören, nützlich zu werden wünschen, so blieb die Konstituierung bisher ein frommer Wunsch, der gleichwohl von dem grössten Theil der Verschleisser nicht aufgegeben wurde.

Viele Jahre sind dahingeschwunden, dass wir zum erstenmale diese Idee angeregt und dass wir auch schon damals die Schwierigkeiten betonten, welche die Sache behindern; allein seither wuchs die Nothwendigkeit zur Begründung eines derartigen Verbandes immer mehr, und heute, wo wir diese Angelegenheit abermals besprechen, stehen wir vor That-sachen, welche die Angelegenheit als un-aufschiebbar erscheinen lassen.

Jeder aufmerksame Beobachter der herrschenden Verhältnisse kann es täglich wahrnehmen, wie sehr alle ärmeren und Mittelklassen bestrebt sind, theils für die Gegenwart, theils für die Zukunft ihre materiellen Sorgen zu lindern. In der That sind in den letzten Jahren eine Menge kleinerer Geldinstitute entstanden, die mehr oder weniger auf Gewinn ihrer Gründer aufgebaut sind, die aber gleichwohl insoferne segensreich wirken, als die Armuth nicht mit Sorgen zu kämpfen hat, wenn ein Zinsquartal heranrückt, oder wenn irgend eine nothwendige Investition für das Geschäftchen Geld erforderlich macht. Und da es Jedem von selbst einleuchtet, dass sowohl in Hinsicht der Ersparnis, wie auch in der der Rückzahlung eines Darlehens, die allwöchentliche Ratenzahlung von einer Krone pro Antheil, selbst den ärmsten Measchen möglich ist, so prosperiren auch alle diese kleinen Institute in einer oft überraschender Weise. Daher kommt es auch, dass die kleinen Gewerbsleute und Händler, die schwere Zeit der Noth heute minder fühlen, als in jener Zeit, wo der Erwerb ein leichter war. Man ist sich dessen kaum bewusst, dass man spart, ob man Schulden kontrahirt die unbedingt kontrahirt werden müssen, oder ob man dieselben rückbezahlt. Denn am Ende ist doch solch einem kleinen Geschäftsmann mit einer Summe von 100—200 oder 300 Gulden ausreichend geholfen und was deren Rückzahlung betrifft, so vollzieht sich dieselbe, wie gesagt, unter allen Umständen leicht.

Sind nun derartige Institutionen für

die ärmere Volksklasse, wie man sieht, ein wahrer Segen, um wieviel mehr dort, wo ein kleiner Geschäftsmann sein Einkommen, ohne Rücksicht auf dessen Höhe, quasi sicher besitzt. Denn geben wir auch zu, dass die Kleintrafikanten leider nur sehr wenig Geld zu verdienen im Stande sind, so müssen wir andererseits eingestehen, dass dieselben das Wenige was sie verdienen, immerhin sicherer erwerben, als welcher Berufsträger immer. Für ein Geldinstitut, das heisst, für die Sicherheit des dabei in Betracht kommenden Kapitals ist das aber die Hauptsache. In wenigen Worten gesagt heisst das, dass ein solcher Verein prosperiren muss, dass er sowohl den Einlegern, wie den Kreditnehmern Sicherheit genug bietet und die Höhe des Perzentsatzes für die Letzteren ein weit mässigerer sein kann, als in allen übrigen Instituten. Für die Errichtung eines solchen Geldinstitutes spricht aber auch der Umstand, wonach gerade die Trafikanten-Branche es ist, welche mit Fug und Recht einen Kredit in Anspruch zu nehmen vollständig berechtigt ist und zwar weit mehr als jede andere Branche, welche die kleinen Kredit-Institute frequentirt. Man weiss, dass der Trafikant dormalen nur mit Baarvermögen zu arbeiten im Stande ist, zumal er weder Tabak und Zigarren, noch Brief- oder Stempelmarken, noch Rauchrequisiten auf Kredit kauft oder kaufen könnte. Die Summe, mit welcher ein Trafikant arbeitet, und wäre sie noch so klein, ist sein Eigenthum. Das will sehr viel sagen und zwar schon deshalb, weil keine andere Branche dies von sich sagen kann, ja, wir gehen noch weiter und sind so skeptisch anzunehmen, dass es kleine Geschäftsleute geben mag, die in schlechten Zeiten, wie die letzten Jahre es waren, einzig und allein mit ihren Kredit gearbeitet haben.

Schlimm ist es, dass wir es sagen müssen, allein bei Erörterung solch wichtiger Fragen, wie diese es ist, darf gar nichts verschwiegen werden. Und da sagen wir ganz aufrichtig, dass man unbegreiflicherweise gerade den Tabak-Trafikanten bei Gewährung eines Kredites am miss-trauischesten behandelt. In Unkenntniss der Sachlage urtheilt jeder hiezu Berufene, dass das Trafik-Geschäft kein solches ist, welches irgendwie Geld nöthig hätte um es zu führen. Man vermeint, dass der Trafikant seine paar hundert Zigarren kauft und verkauft und sieht in ihm einen Geschäftsmann, der weder Geld braucht, noch solches verdient. Die falschen Begriffe, die man hierüber hat, rächen sich eben an den Trafikanten selbst. an ihn, der zu seinem Geschäftsbetriebe, namentlich in der Hauptstadt, weit grössere Summen mit Erfolg verwenden könnte und müsste, als der kleine Spezereihändler oder Industrielle. Doch was nützt das. Der falsche Glaube ist eben nicht auszuroden und da es auch kein Forum gibt, von welchem herab

diesem Irrthum begegnet werden könnte, so blieb bisher die Sache beim Alten und kein Mensch kümmert sich um eine Berufsklasse, welche unterstützungswürdiger wäre, als jede andere, in ihrem Range gleichgeartete.

Und darum sind die Trafikanten auf einander angewiesen und darum müssen sie sich selber helfen, nachdem kein anderer es thut. Wie wir gezeigt haben, sind sie in Hinsicht ihrer Erwerbsfähigkeit, sowie ihrer Vermögenslage noch immer im Stande, sich kleine Ersparnisse aufzuerlegen, oder dieselben aus dem Mehrertragnisse ihres Einkommens zu ziehen, wenn sie ihr Geschäft zu vergrössern in die Lage kommen. Die Begründung eines Kredit-Institutes, beziehungsweise eines Sparvereines unter den Trafikanten und für diese, halten wir für so wichtig und dringend, dass wir dieselbe nicht genug warm unseren Lesern empfehlen können. Wie jedoch die Verhältnisse, die wir gründlich kennen, liegen, dürfte es nur sehr Wenige geben, welche hiezu die Initiative ergreifen werden, weshalb wir, behufs Förderung der Sache, schon in allernächster Zeit an einen Theil der Kleintrafikanten die Einladung zu einer Besprechung in dieser Angelegenheit ergehen lassen werden. Wir wollen hoffen, dadurch, dass wir einen nahhaften Theil der Kleintrafikanten Gelegenheit geben, ihre Meinung hierüber zu äussern, die Begründung eines Spar- und Vorschussvereines der endlichen Creirung näher zu bringen.

Inzwischen ersuchen wir all jene unsere geschätzten Leser, welche sich für die Sache insoferne interessiren, als sie in derselben aktiv eingreifen wollen, uns ihre Willensmeinung bekannt zu geben. Ferner wäre es behufs rascher Durchführung wünschenswerth, wenn die Art und Weise der Durchführung bereits als reiflich erwogene Anträge bei Gelegenheit der Besprechung des Gegenstandes vorliegen würden. Nachdem die Idee nicht neu zu nennen ist, eine grössere Anzahl der Trafikanten sich übrigens auch mit derselben des Öfteren befasst hat, wäre es ein werthvolles Material, das der geplanten Versammlung zur Verfügung stände, wenn die geschätzten Leser und Interessenten des Projektes, der Versammlung vorlegen würde.

Und nun hätten wir wieder einmal, diesmal hoffentlich mit der Aussicht allenthalben Verständniss für die Angelegenheit zu begegnen, jenem Gegenstand das Wort geredet, der Allen und Jedem so nahe geht. Wir wollen das Gesagte nicht rekapituliren, sondern wir wenden uns an alle ernstdenkenden, für ihren Beruf mit Leib und Seele eintretenden Trafikanten mit dem Ersuchen, nicht oberflächlich oder gar pessimistisch die Angelegenheit zu betrachten und alles daran zu wenden, damit endlich der erste Schritt gethan werde, welcher zum Erfolge führt. Wir sind vor dem Vorwurf gefeit, dass in diesen

Blättern, jemals eine Idee propagirt wurde, die nicht ausschliesslich das Wohl der Verschleisser bezweckt hätte, die nicht vollständig durchführbar wäre. Und so ist es auch mit der vorliegenden Idee, in ihrem ganzen Umfange. Nicht Privatinteresse, nicht geschäftsmässige Gründe, nicht die Aussicht, dass die dabei Beteiligten ihr eigenes Interesse verfechten, wird und könnte Jemanden leiten, seine Thätigkeit der Angelegenheit zuzuwenden. Einzig und allein der dringenden Nothwendigkeit entspringend, einzig und allein das moralische und materielle Wohl der Trafikanten zu fördern kann der Zweck sein, den wir publizistisch und hoffentlich viele tüchtige, einsichtsvolle brave Männer durch ihre Thätigkeit fördern. Hoffentlich haben wir uns nicht getäuscht, wenn wir schon in allernächster Zukunft ein,

von und für Trafikanten wirkende, Geldinstitut erstehen und erspriesslich wirken sehen, genau nach nach jenem Muster, wie es unserem geistigen Auge vorschwebt.

Vermischtes.

Die neuen Fünf-Kronenstücke. Mit den neuen Kronenbanknoten werden auch die neuen silbernen Fünf-Kronenstücke in den Verkehr gebracht werden. Zunächst werden 64 Millionen Kronen dieser Münzen hergestellt, wovon auf Oesterreich 44.8 Millionen Kronen und auf Ungarn 19.2 Millionen Kronen entfallen. Die neuen Fünf-Kronenstücke werden, so wie die Silbergulden, 900 fein gep. äg., um deren Grösse und Gewicht gegenüber fünf einzelnen 835 fein geprägten Ein-Kronenstücken zu reduzieren, wengleich sie einen nur minimal höheren Feingehalt an Silber enthalten. Die Fünf-Kronenstücke werden etwas grösser als die Ein-Guldenstücke, jedoch kleiner als die Fünf-Francstücke sein. Aus einem Kilogramm Münz-

silber werden 41²/₃ Fünf-Kronenstücke mit einem Rohgewichte von 24 Gramm per Stück ausgebracht. So nach werden aus einem Kilogramm Münzsilber 208.333 Kronen, beziehungsweise aus einem Kilogr. Feinsilber 231.48148²/₁₀ feine Kronen in Fünf-Kronenstücken geprägt. Auf Grund des Gesetzes von 2. August 1892 werden die seit dem 16. Mai 1893 zur Ausgabe gelangten Ein-Kronenstücke 835 fein geprägt, so dass aus einem Kilogramm Münzsilber 200 Stück, beziehungsweise aus einem Kilogramm Feinsilber 239.52096 solche Münzen ausgebracht werden. Daher werden aus einem Kilogr. Feinsilber um 803.948 Kronen mehr in Ein-Kronenstücken als in Fünf-Kronenstücken geprägt, das heisst die aus einem Kilogramm Feinsilber ausgebrachten 231.48148 Kronen in Fünf-Kronenstücken weisen um 803.948 Heller mehr inneren Silberwerth auf als die 239.52096 Ein-Kronenstücke, so dass sich auf jede Krone im Fünf-Kronenstück rechnermässig ein Mehrwerth von fast 3.47 Hellern ergibt.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heltal.

Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **szalon-gyufájokat.**

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,

Magyar korona-svédgyufa,

Magyar honvéd-szobor-gyufa,

Krokodil-gyufa és

Magyar Imperial-gyufa elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar állam-

férfiak arczépeivel díszítvék.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni A legolesőbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. sz. alatt van raktárunk.**

POJATZI FL. és TÁRSA

cs. k. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

„LE GRIFFON“

„LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französische

ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:

GOLDZIEHER GÉZA

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.